

CODUL DE ASIGURARE A CALITĂȚII

Aprobat de senatul universitar, în ședința din 20.07.2011

-București, 2011-

Capitolul I

PREVEDERI GENERALE

Codul de asigurare a calității definește politica în domeniu, setul de strategii, măsuri organizatorice și de funcționare a sistemului de asigurare a calității, adoptate de conducerea Universității Naționale de Apărare „Carol I”, prin aplicarea cărora devine posibilă implementarea performanței în predare, învățare și cercetare, cu implicații de substanță asupra succesului profesional al absolvenților și, implicit, asupra nivelului de recunoaștere a universității în spațiul învățământului superior național și internațional.

În accepțiunea Universității Naționale de Apărare „Carol I”, calitatea serviciilor educaționale exprimă nivelul rezultatului eforturilor managementului universitar, al corpului profesoral și al structurilor administrative de realizare a produsului final cu competențe și deprinderi recunoscute și apreciate de beneficiari.

Politica Universității Naționale de Apărare „Carol I”, în domeniul calității, vizează consolidarea convingerilor întregului personal că numai prin fundamentarea și consolidarea calității se poate realiza performanță.

Asigurarea calității învățământului și a cercetării științifice universitare este obligația întregii comunități universitare.

Studentii sunt parteneri cu drepturi depline în procesul de asigurare a calității.

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” asigură îndeplinirea standardelor de calitate specifice pentru menținerea statutului de universitate de cercetare avansată și educație, stabilite de Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului în procesul de clasificare a instituțiilor de învățământ superior.

Universitatea Națională de Apărare „Carol I” încurajează excelența individuală pentru cadrele didactice, cercetătorii și studenții cu performanțe excepționale.

Calitatea este strâns legată de asigurarea continuității și eficienței cooperării cu principalii beneficiari și, în general, de cunoașterea perspectivelor și direcțiilor de evoluție ale pieței muncii.

Numai prin calitate se asigură vizibilitatea, recunoașterea și credibilitatea universității.

Capitolul II

STRATEGIILE DE IMPLEMENTARE A CALITĂȚII

Secțiunea 1

În domeniul relației învățământ - cercetarea științifică universitară

1. Folosirea, în timp scurt, a rezultatelor cercetării, în procesul de învățământ, ca sursă a celor mai noi cunoștințe în domeniu.

2. Implicarea întregului corp didactic și studentesc în programe de cercetare științifică universitară și prezentarea realizărilor obținute în fiecare etapă a programelor cercetării, prin referate, în cadrul sesiunilor de comunicări științifice, simpozioanelor și conferințelor organizate în cadrul universității.

3. Raportarea permanentă la sistemele naționale și internaționale de autoevaluare, evaluare și acreditare, în acord cu legislația privind managementul instituțional al calității învățământului și cercetării științifice.

4. Consolidarea unei culturi a calității, prin promovarea procedurilor asociate politicii pentru asigurarea calității, precum și a standardelor propriilor programe de studiu și de acordare a titlurilor științifice.

5. Evaluarea personalului didactic, printr-un sistem cu caracter deschis, onest și formativ, cu participarea conducerii departamentului, a colegilor și a studenților.

6. Adaptarea continuă a mecanismelor de evaluare a calității cercetării științifice, precum și a mecanismelor de menținere a standardelor de cercetare academică și de îmbunătățire a programelor de studii la ciclurile de master și doctorat.

7. Publicarea informațiilor actualizate, despre programele de studii și titlurile științifice pe care le oferă Universitatea Națională de Apărare „Carol I”.

8. Monitorizarea permanentă a calității învățământului și cercetării prin colectarea și analiza informațiilor despre propriile activități care să permită cunoașterea practicilor inovatoare și stabilirea măsurilor necesare pentru optimizarea procesului.

9. Îmbunătățirea și diversificarea resurselor didactice pentru sprijinirea procesului educațional, conform programelor de studii oferite studenților, prin facilitarea accesului acestora la fondul bibliografic, folosind prioritar mijloacele informatice, accentuarea rolului instituției tutorelui și a consilierului, precum și la serviciile sociale ale instituției.

10. Asigurarea accesului studenților la standardele de evaluare pentru cunoașterea, din timp, a performanțelor pe care trebuie să le obțină în diferite etape și, pe această bază, organizarea programei educaționale individuale.

11. Actualizarea permanentă a documentelor interne de organizare și desfășurare a activităților de învățământ și cercetare prin care să se asigure un ritm ascendent al calității, potrivit standardelor în domeniu, precum și a celor de evaluare a calității tuturor activităților academice, în conformitate cu reglementările legale în vigoare.

12. Monitorizarea evoluției absolvenților în vederea identificării eventualelor disfuncționalități în procesul educațional din universitate, precum și a unor noi cerințe operaționale de pregătire a acestora, în scopul perfecționării curriculei educaționale.

Secțiunea 2

În domeniul educațional

1. Integrarea învățământului din universitate în sistemul învățământului național, european și euroatlantic, în spiritul principiilor procesului Bologna, păstrând elementele de identitate proprii învățământului superior militar românesc.

2. Deschiderea învățământului către mediile universitare naționale, europene și euroatlantice, în special prin schimbul de profesori și studenți, participări la activități de învățământ și cercetare pe proiecte comune, recunoașterea reciprocă a studiilor pe baza diplomelor de licență, master, doctorat și a suplimentelor de diplomă, recunoașteri acordate reciproc în baza sistemului european de credite transferabile.

3. Dezvoltarea ofertei educaționale, atât pentru mediul militar românesc și străin, cât și pentru mediul civil național, actualizarea și modernizarea continuă a planurilor de învățământ și programelor analitice, având la bază o arie curriculară și un sistem de creditare cât mai atractive și competitive, adecvate cerințelor viitoare în domeniu.

4. Accentuarea caracterului științific și interdisciplinar al învățământului, precum și a conținutului practic - aplicativ al acestuia, în conformitate cu exigențele rezultate din standardele academice naționale, precum și din cerințele formulate de principalii beneficiari ai pregătirii absolvenților.

5. Elaborarea studiilor și documentației necesare acreditării de noi specializări de studii universitare, în mod deosebit în domeniul studiilor universitare masterale.

6. Înființarea studiilor / cursurilor universitare de vară, prin care să se promoveze imaginea instituției, îndeosebi pentru mediul civil național.

7. Asigurarea, în continuare, a caracterului laic, deschis, unitar și echidistant din punct de vedere politic, al învățământului.

8. Promovarea tradițiilor Armatei României și ale Alianței Nord Atlantice, concomitent cu însușirea și aplicarea experienței dobândite de alte armate în domeniul securității și apărării.

9. Continuarea perfecționării actului de comandă instituțională, a managementului educațional și administrativ, în conformitate cu prevederile legislației naționale și actelor normative în vigoare, concomitent cu armonizarea principiului autonomiei universitare cu cel al unității de comandă.

10. Promovarea libertăților academice, prin asigurarea condițiilor necesare pentru exprimarea gândirii libere, concomitent cu asumarea răspunderii personale și instituționale, bazată pe competența și etica profesională a membrilor comunității universitare.

11. Promovarea concepției privind „învățământul centrat pe student”, prin realizarea transferului responsabilității pregătirii de la profesor către student, fără a se diminua, în nici un fel, rolul profesorului, în derularea și finalizarea actului didactic.

12. Consolidarea locului și rolului instituției tutorelui, în contextul promovării ferme și eficiente a sistemului programelor educaționale individualizate.

13. Cultivarea, cu mai multă deschidere, a pluralismului opiniilor, prin dezbateră și confruntarea constructivă de idei pe diferite probleme teoretice, metodologice și practice.

14. Adaptarea continuă a curriculum-ului educațional, la oportunitățile tuturor specializărilor, rutelor profesionale și structurilor universitare.

15. Optimizarea permanentă a structurilor universității în raport cu evoluția procesului educațional și cu numărul de studenți, rezultat din necesarul de formare și perfecționare a personalului armatei, potrivit evoluției sistemului militar și nivelul de atractivitate pentru mediul civil.

16. Adoptarea unor sisteme de pregătire prin cursuri cu frecvență redusă (modular) și cursuri E Learning, ca procedee moderne de extindere a formelor de organizare și desfășurare a procesului educațional.

17. Asigurarea, în continuare, a caracterului echitabil, relevant, fiabil, accesibil și transparent al procedurilor de admitere în Universitatea Națională de Apărare „Carol I”.

18. Menținerea nivelului ridicat de exigență în elaborarea standardelor de evaluare a candidaților la admitere / studenților și aplicarea constantă și echitabilă a acestora.

19. Perfecționarea sistemului de evaluare periodică și finală a studenților, pe baza unor probe relevante pentru integrarea absolventului în activitatea profesională, conform nivelului actului de studii, inclusiv prin aprecierea ponderii, în conținutul lucrărilor elaborate, a elementelor de aport personal, evidențiate distinct.

Secțiunea 3 **În domeniul cercetării științifice universitare**

1. Susținerea prioritară a cercetării științifice universitare, printr-un ansamblu de măsuri privind asigurarea cu personal specializat și finanțarea la nivelul standardelor impuse universităților.

2. Implicarea, în mai mare măsură, în proiecte și programe de cercetare științifică finanțate din fonduri naționale și internaționale.

3. Participarea, mai intensă, la schimburi de opinii privind cercetarea științifică universitară, în cadrul unor parteneriate și/sau consorții, cu alte universități din țară și străinătate, prin invitarea, pentru conferințe, în ambele sensuri, precum și prin simpozioane cu participare națională și internațională.

4. Creșterea nivelului de angajare a personalului didactic și de cercetare în activitatea de elaborare și publicare de noi cursuri, manuale, tratate, monografii, articole, comunicări științifice, în folosul procesului educațional.

5. Desfășurarea unei susținute activități de marketing pentru identificarea, pe piața cercetării științifice, a eventualelor oportunități de obținere a unor contracte de cercetare sau consultanță.

6. Accreditarea de noi centre de cercetare științifică și ridicarea standardului celor existente la nivelul de „Excelență”.

7. Crearea unui cadru stimulativ pentru desfășurarea activității cercurilor științifice ale studenților.

8. Realizarea cadrului normativ necesar pentru stimularea diferențiată a cadrelor didactice și studenților, în raport cu participarea și aportul la activitatea de cercetare științifică.

9. Stimularea inițiativei de cercetare de jos în sus, bazată pe cunoașterea tendințelor din domeniile în care este acreditată universitatea, precum și în domenii conexe, astfel încât să se asigure un echilibru între cercetarea fundamentală, cea aplicativă și cea comercială.

10. Creșterea eficienței cercetării științifice și a prestigiului personalului didactic și de cercetare, prin extinderea recunoașterii internaționale a rezultatelor cercetării.

11. Elaborarea și publicarea politicii universității privind drepturile intelectuale ale personalului angajat în activitățile didactice și de cercetare.

Secțiunea 4

În domeniul resurselor umane

1. Promovarea unei politici de personal care să încurajeze excelența, evoluția profesională, atașamentul și loialitatea față de instituție.
2. Creșterea exigenței în evaluarea candidaților pentru ocuparea posturilor didactice, în scopul selecționării de personal apt să promoveze calitatea și performanța în activitatea educațională.
3. Promovarea cadrelor didactice, inclusiv din mediul civil și a cercetătorilor tineri, pe criterii stabilite conform exigențelor actuale și viitoare.
4. Realizarea unui raport optim între personalul didactic și de cercetare și celelalte categorii de personal, conform standardelor în vigoare.
5. Selecționarea și promovarea, prin ocuparea funcțiilor didactice prevăzute cu personal din corpul instructorilor militari, a ofițerilor care au participat la misiuni în teatrele de operații.
6. Creșterea procentului de încadrare cu personal didactic universitar cu norma de bază în instituție, titularizat în învățământul superior, conform normelor legale.
7. Ridicarea continuă a nivelului de pregătire profesională a tuturor categoriilor de personal prin studii universitare și postuniversitare, în funcție de cerințele evoluției acestora în cariera didactică și militară.

Secțiunea 5

În domeniul logistic

1. Completarea și modernizarea dotărilor pentru învățământ - cercetare (Aulă, amfiteatre, laboratoare, săli de specialitate, săli de clasă) și a sistemului informatic al universității.
2. Îmbunătățirea condițiilor sociale ale studenților, în campusul universitar.
3. Dezvoltarea bazei sportive.
4. Modernizarea tipografiei și a aparaturii din dotarea Editurii.
5. Modernizarea Bibliotecii Universitare.

Secțiunea 6

În domeniul financiar

1. Aplicarea unui management economico-financiar eficient, bazat pe planificarea strategică și asigurarea calității în procesul didactic și al cercetării, care permite corelarea programelor de dezvoltare instituțională cu resursele financiare bugetare sau pe care universitatea le poate atrage prin prestări de servicii specifice, prin programe și contracte cu beneficiarii.

2. Creșterea eficienței folosirii fondurilor bugetare din programul de investiții al ordonatorului principal de credite pentru obiectivele prevăzute în plan și aprobate prin bugetele anuale atât în calitate de utilizator, cât și în calitate de beneficiar.

3. Realizarea de venituri proprii prin: cercetare științifică; expertiză și consultanță; taxe de studii; servicii de editură și bibliotecă.

4. Atragerea de donații și sponsorizări, în acord cu prevederile legale, care să fie folosite pentru desfășurarea unor manifestări științifice, tipărirea unor lucrări de certă valoare științifică, acordarea de premii, stimularea cercetării și a personalului implicat în aceste activități etc.

Secțiunea 7

În domeniul relațiilor de colaborare interuniversitară și cu societatea civilă pe plan național

1. Intensificarea participării cadrelor didactice ale universității la acțiuni menite să promoveze imaginea Universității Naționale de Apărare „Carol I” în mediul academic, economic și social.

2. Prezența mai activă a cadrelor didactice în unitățile de învățământ universitar din țară și diversificarea modalităților de colaborare cu aceste medii.

3. Stabilirea unor relații mai strânse cu instituțiile mass-media.

4. Dezvoltarea unui sistem de comunicare interinstituțional capabil să asigure un contact permanent cu mediul militar și societatea civilă.

5. Realizarea și extinderea parteneriatelor cu institutele de cercetări civile, cu preocupări apropiate domeniului „Științe militare și Informații”.

6. Continuarea demersurilor pentru participarea universității la activități în cadrul unor consorții universitare.

Secțiunea 8

În domeniul relațiilor de colaborare interuniversitară pe plan internațional

1. Derularea, în continuare, a programelor de cooperare, pe linie de învățământ și cercetare cu universități similare din străinătate (organizarea de masterate comune cu recunoaștere universitară reciprocă, crearea și punerea în aplicare a unor programe de mobilitate cu aceste universități).

2. Continuarea și dezvoltarea programelor de studii cu predare în limbi străine de circulație internațională și a programelor de studii în limba română cu participarea unui număr cât mai mare de studenți străini.

3. Efectuarea demersurilor necesare pentru participarea cercetătorilor din universitate la competiția de granturi de mobilitate internațională sau la contracte de cercetare cu parteneri internaționali, precum și implicarea cadrelor didactice la marile programe europene în domeniul cercetării.

4. Facilitarea condițiilor de participare a doctoranzilor la stagii internaționale sau în cotutelă, precum și pentru publicarea rezultatelor cercetării în reviste recunoscute internațional.

Capitolul III

ORGANIZAREA ȘI FUNCȚIONAREA SISTEMULUI DE ASIGURARE A CALITĂȚII

Secțiunea 1

Structură

1. Componenta managerială:

- rectorul universității - direct responsabil de managementul calității;
- senatul universitar - structură de conducere, monitorizare și revizuire a sistemului de asigurare a calității;
- Comisia centrală pentru evaluarea și asigurarea calității - coordonează activitatea comisiilor pe programe de studii, monitorizează și evaluează starea calității educației și cercetării din universitate;
- Secția management educațional - responsabilă de coordonarea operaționalizării hotărârilor senatului pe linia asigurării calității serviciilor educaționale. Asigură îndeplinirea atribuțiilor Serviciului de asistență a comisiei pentru evaluarea și asigurarea calității, format din specialiști, numiți prin decizie a rectorului, în regim de cumul de activități.

2. Componenta executorie:

- decanii / directorii departamentelor independente - responsabili de calitatea serviciilor educaționale la nivelul facultăților / departamentelor independente;
- consiliile facultăților / departamentelor independente - stabilesc măsuri de punere în aplicare a hotărârilor senatului pe linia asigurării calității;
- directorii departamentelor - responsabili de calitatea administrării procesului educațional;
- directorul administrativ - responsabil de asigurarea bazei materiale a învățământului;
- fiecare angajat al universității - responsabil de calitatea derulării serviciilor educaționale în care este implicat.

3. Componenta normativă:

- legislația națională în vigoare cu aplicabilitate în învățământul superior și în cercetare;
- ordinele ministrului educației, cercetării, tineretului și sportului și ale ministrului apărării naționale cu privire la calitatea serviciilor educaționale;
- reglementările interne aprobate de senatul universitar.

Secțiunea 2

Funcționalitate

1. **Rectorul** propune senatului universitar propria politică de asigurare și îmbunătățire continuă a calității, însoțită de proiectele reglementărilor interne aferente și monitorizează modul de punere în aplicare a acestora.

2. **Senatul universitar** analizează și aprobă:

- politicile, strategiile și procedurile pentru asigurarea calității;
- metodologiile de aprobare, monitorizare și evaluare periodică a programelor de studii și a calificărilor acordate;
- metodologia de evaluare a studenților;
- metodologia de evaluare a calității cadrelor didactice și de cercetare;
- evaluarea resurselor de învățare și a sprijinului oferit studenților în formarea lor;
- publicarea periodică de informații cu privire la calitatea programelor de studii oferite;
- relația dintre activitatea de predare-învățare și cea de cercetare științifică din universitate;
- indicatorii de performanță ai universității pentru autoevaluarea internă a calității, în concordanță cu standardele de acreditare și metodologia de evaluare externă elaborată de ARACIS;
- monitorizarea funcționalității sistemului de asigurare a calității;
- răspunderea facultăților, departamentelor și structurilor de cercetare, precum și răspunderea individuală pentru asigurarea calității fiecărui program și, respectiv, fiecărei activități;
- implicarea studenților și a reprezentanților beneficiarilor în evaluarea internă a calității;
- modalitatea de implementare, monitorizare și revizuire a politicii și reglementărilor interne privind asigurarea calității serviciilor educaționale.
- propunerile formulate, pe parcursul anului universitar în rapoartele anuale, prezentate de comisia pentru evaluarea și asigurarea calității.
- modul de structurare și actualizare periodică a site-ului instituției pentru aducerea la cunoștința opiniei publice a mecanismelor proprii universității de aprobare, evaluare periodică a calității și monitorizare a programelor de studii și a procedurilor care premere acordarea calificărilor, prin stabilirea următoarelor aspecte:

3. **Comisia centrală pentru evaluarea și asigurarea calității** participă la implementarea și dezvoltarea unei culturi a calității educației și cercetării în universitate, având, în principal, următoarele atribuții:

- coordonează aplicarea procedurilor și activităților de evaluare și asigurare a calității aprobate de conducerea universității;
- elaborează, anual, un raport de evaluare internă privind calitatea educației în Universitatea Națională de Apărare „Carol I”, conform concluziilor și propunerilor comisiei de audit intern, precum și datelor statistice prezentate de serviciul de specialitate;
- formulează propuneri de îmbunătățire a calității educației;

- coordonează activitatea comisiilor de asigurare a calității, organizate pe programe de studii.

4. Secția management educațional:

- controlează activitățile desfășurate de structurile de învățământ, conform planului aprobat de prorectorul pentru învățământ și formulează propuneri de corectare, pe care le prezintă în ședințele de lucru săptămânale;

- verifică planurile de învățământ și programele analitice pentru a stabili dacă acestea asigură condiții de realizare a performanței și sunt în acord cu cerințele principalilor beneficiari;

- elaborează proiectele reglementărilor interne, pe care le supune aprobării senatului universitar.

- asigură sinteza datelor furnizate de persoanele participante la activitățile de control, analiza și formularea concluziilor pe baza cărora, membrii comisiei propun senatului măsurile de creștere a calității serviciilor educaționale în universitate.

5. Decanul / directorul departamentului independent - propune consiliului facultății / departamentului independent măsurile concrete de asigurare a calității educației și cercetării la nivelul facultății. Răspunde în fața senatului universitar de calitatea serviciilor educaționale la nivelul facultății.

6. Consiliul facultății / departamentului independent - analizează, aprobă și stabilește măsuri de asigurare și îmbunătățire a calității serviciilor educaționale, la nivelul facultății;

- informațiile care se furnizează la Secția Informatică în vederea completării / actualizării bazei de date pentru autoevaluarea instituției.

7. Directorul departamentului:

- pune în aplicare hotărârile consiliului facultății;

- în raport cu personalul didactic existent în departament și cu performanțele profesionale ale acestuia rezultate în urma evaluării, asigură repartiția sarcinilor didactice;

- monitorizează nivelul de calitate a desfășurării actului didactic;

- asigură selecționarea celor mai performanți specialiști pentru acoperirea, în sistem „plata cu ora”, a posturilor neîncadrate, vacante, temporar vacante sau rezervate;

- inițiază și promovează demersuri pentru îmbunătățirea procesului educațional și a cercetării științifice;

- asigură programe de dezvoltare a activităților științifice și publicistice, în folosul învățământului și al promovării profesionale a cadrelor didactice din subordine;

- elaborează proiectele planurilor de învățământ și programele analitice ale disciplinelor din competența catedrei și le susține în procesul de avizare și aprobare;

- asigură respectarea normelor metodice de elaborare a programării orare.

8. Directorul administrativ:

- asigură condițiile necesare de cazare, echipare și hrănire a studenților;

- asigură funcționalitatea spațiilor destinate procesului educațional;

- asigură sursele de finanțare a activităților educaționale în universitate și în teren;

- prezintă propuneri privind îmbunătățirea bazei materiale a învățământului.

9. ***Fiecare angajat al universității*** participă la asigurarea calității serviciilor educaționale în care este implicată, prin atribuțiile date în competență.

Capitolul IV

RECEPTAREA NIVELULUI DE PERFORMANȚĂ

Receptarea nivelului de performanță a serviciilor educaționale oferite de Universitatea Națională de Apărare „Carol I” se realizează prin conținutul aprecierilor absolvenților și angajatorilor privind nivelul competențelor și deprinderilor dobândite de studenți pe timpul studiilor în universitate.

Pentru obținerea acestor aprecieri, universitatea elaborează și trimite structurilor din componența Ministerului Apărării Naționale chestionare adresate distinct angajatorilor și absolvenților.

Chestionarele completate se trimit la universitate, în mod direct, fără nici o prelucrare intermediară.

Prelucrarea analitică a conținutului chestionarelor se realizează la nivelul universității, iar concluziile desprinse fac obiectul preocupărilor managementului universitar de corectare a curriculei în acord cu cerințele de calitate și performanță solicitate de beneficiari.